

Eigentijd

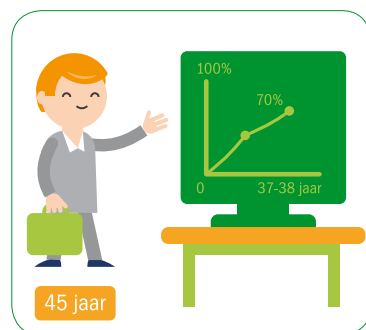
*Het pensioen-
reglement is
gewijzigd!
Meer informatie
op pag. 13*

TEA (63):
**'IK WIL STOPPEN
MET WERKEN'**

Annemarie van Gaal:

*Financieel bewust
door levensles*

BEZUINIGEN
**WE BOUWEN
MINDER OP**

Gouden tip

Als alleenstaande moeder leerde Annemarie van Gaal al vroeg in haar leven hoe belangrijk het is om je financiën op orde te hebben. Ik ging met deze inspirerende vrouw in gesprek over wat je als deelnemer moet weten en kunt doen aan je eigen pensioen. Haar gouden tip: zorg dat je weet wat je pensioen is. Wat houdt het in? Is het genoeg? En: weet wat je straks nodig hebt. Vooral dat laatste is erg belangrijk. Zeker omdat er op dit moment allemaal veranderingen gaande zijn. Niet alleen in de sector zorg en welzijn, maar ook bij pensioenfondsen. Hoe financieel bewust bent u eigenlijk? In dit nummer interviewen we drie deelnemers hierover. Dit leest u vanaf pagina 10. Ook is de redactie op bezoek geweest bij een ouderenwoongroep. Ze wonen samen, maar toch zelfstandig. Dat is een heel bewuste keuze. En een van onze jonge deelnemers laat de pensioenveranderingen en nieuwe regels even varen en droomt over later. Ze vertelt erover op pagina 24.

Ik wens u veel leesplezier!

Peter Borgdorff

Directeur Pensioenfonds Zorg en Welzijn

SAMEN WONEN EN TOCH VRIJ

Luidt het credo in
woongroep Castelum
in Amersfoort.

17

4

ANNEMARIE VAN GAAL

Door omstandigheden werd financieel expert Annemarie van Gaal gedwongen financieel bewust te zijn. Ze vertelt er meer over tijdens een ontmoeting met PFZW-directeur Peter Borgdorff op de Albert Cuypmarkt in Amsterdam.

Financieel bewust

10

Corina van der Lans

De sector zorg en welzijn is flink aan veranderingen onderhevig. Deelnemers verliezen bijvoorbeeld hun baan. PFZW is zich bewust van de financiële gevolgen. We helpen u in dit nummer met het financieel bewustzijn.

WAT BOUWT U OP?

Weet wat uw pensioen inhoudt! Via pfzw.nl/mijnpfzw krijgt u inzicht in uw toekomstige inkomen.

Lezen! Pensioen- nieuws 13

Het pensioenreglement is gewijzigd. Wij hebben de veranderingen voor u op een rijtje gezet.

24

CASH

Laura de Jong wil het roer omgooien.

En verder

9

Vraag & antwoord
'Ik wil graag stoppen met werken maar dat kan financieel nog niet. Wat nu?'

16

In het nieuws

21

Feiten en cijfers

22

Vraag & antwoord
'De pensioenen worden niet verhoogd. Wat betekent dit?'

‘Ik knoopte alle eindjes aan elkaar’

Door omstandigheden werd financieel expert **Annemarie van Gaal** gedwongen om zich bewust te zijn van haar uitgaven. Dit werd een belangrijke levensles. Ze vertelt er meer over in een gesprek met **Peter Borgdorff**, directeur van PFZW.

TEKST: JEROEN MEI | FOTOGRAFIE: MARLOES BOSCH

P

eter: ‘Annemarie, ik ken jou als financieel expert door verschillende tv programma’s maar ook door de boeken die je schrijft. Heb jij al vroeg in je leven geleerd dat het belangrijk is om je financiën op orde te hebben?’

Annemarie: ‘Ja, al heel vroeg werd ik door omstandigheden gedwongen om financieel bewust te zijn. Ik was op jonge leeftijd zwanger terwijl de vader van mijn kind buiten beeld was. Als alleenstaande moeder die fulltime werkte, en die als secretaresse een heel gewoon salaris verdiende, stond ik er alleen voor. Tot op de dag van vandaag kan ik nog exact benoemen wat ik kwijt was aan woonlasten, kinderopvang en wat er overbleef van mijn salaris. Niet veel, ik moest alle eindjes aan elkaar knopen. Ik woonde in die tijd in Zandvoort met mijn zoontje en was dolblij als ik in de zomer zijn kamer kon verhuren aan een toerist voor extra inkomsten. Ik werkte zo hard dat er momenten zijn geweest dat in paniek raakte als er aangebeld werd. Dan lag het huis bijvoorbeeld bezaaid met vieze luiers en dacht ik: als ik nu open doe en het is een officiële instelling, dan halen ze mijn kind bij me weg. In die periode van mijn leven heb ik wel de

levensles geleerd dat je inzicht moet hebben in je financiën om de grip op je leven niet kwijt te raken.’

Peter: ‘In programma’s als Een Dubbeltje Op Zijn Kant help je mensen bij wie het financieel helemaal spaak is gelopen. Kunnen onze lezers daar iets van leren als het gaat over hun eigen financiën?’

Annemarie: ‘Ik merk dat mensen die hun financiën niet op orde hebben vaak totaal niet openstaan voor educatie of advies. Daar hebben ze geen bandbreedte voor in hun hoofd omdat ze soms niet eens weten hoe ze die avond eten op tafel moeten krijgen. Dan nemen mensen niet heel slimme kortetermijnbeslissingen, terwijl ze eigenlijk aan het oplossen van hun problemen op de lange termijn zouden moeten werken. De les is dus dat je in relatief onbezorgde tijden, wanneer je de lange termijn kunt overzien, alvast over onder andere je pensioen moet nadenken. Dat is op dit moment ook hartstikke relevant omdat er allerlei veranderingen gaande zijn. Kun jij in het kort uitleggen wat er in 2015 allemaal verandert?’

Peter: ‘De belangrijkste wijziging zal ik proberen in het kort uit te

leggen. Iedereen, dus ook onze deelnemers, gaat minder pensioen opbouwen door een verandering in het belastingstelsel. Dat is een bezuinigingsbeslissing van de regering en daar kunnen wij niets aan veranderen. Jaarlijks minder pensioen opbouwen zou de economie nu een stimulans moeten geven. Wij hebben uitgerekend wat dat betekent; een gemiddelde werknemer van 25, moet als hij hetzelfde pensioen wil hebben als iemand die nu 65 is, tot zijn 71e doorwerken. Dat is een forse aanpassing. Samengevat gaan we dus per jaar minder pensioen opbouwen en moeten we nog iets langer doorwerken om eenzelfde pensioen bij elkaar te krijgen als vóór deze verandering.'

Annemarie: 'Oké, jouw deelnemers bouwen minder pensioen op en moeten nog langer doorwerken. Maar misschien willen ze dat niet, bijvoorbeeld omdat ze zwaar werk doen.'

Peter: 'Ik spreek regelmatig mensen in zorg en welzijn die zeggen dat ze hun werk niet tot hun 67e kunnen doen. Sommige mensen zullen misschien boos worden door wat ik nu zeg, maar ik denk dat financieel bewustzijn ook inhoudt dat je nadenkt of je wel je hele leven hetzelfde werk wilt doen. Ik ben begonnen als bakker en nu directeur van dit pensioenfonds; dat had ik ook niet gedacht toen ik van de middelbare school kwam. Als je rond je 45e niet hebt nagedacht over wat je de komende twintig jaar wilt gaan doen, dan doe je jezelf ernstig tekort vind ik. Eén van de dingen die ik altijd tegen mensen zeg is: pak elk opleidingsaanbod aan dat je van je werkgever aangeboden krijgt, zorg dat je jezelf blijft ontwikkelen. Denk niet: ik kan iets en ik blijf dat de rest van mijn leven doen. Nee, het leven maar ook jij verandert, ga nu aan de slag.'

Annemarie: 'Ik denk dat het altijd verstandig is om in jezelf te investeren. Als mensen nu netto meer loon overhouden, kun je dat

Peter:
‘Ons fonds moet zoveel mogelijk op de kosten letten’

ook besteden aan een opleiding die je arbeidskansen in de toekomst vergroot. Zodoende behoud je ook plezier in je werk, anders kan langer doorwerken echt een crime worden.'

Annemarie: 'Peter, hoe financieel bewust is jouw pensioenfonds eigenlijk? Zou er niet heel veel geld bespaard kunnen worden door te snijden in kosten, bijvoorbeeld voor marketing?'

Peter: 'Ik ben het heel erg met je eens dat we zoveel mogelijk op onze kosten moeten letten. Elke euro die we aan kosten besteden, zou dertig euro aan pensioen per jaar kunnen opleveren. Dat gaat echt heel hard. Wij hebben de afspraak met PGGM, onze uitvoeringsorganisatie, dat de kosten per deelnemer de komende jaren naar beneden gaan terwijl de dienstverlening gelijk blijft. Met andere woorden: het mag nog efficiënter.'

Peter: 'Heb je tot slot nog een goede tip?'

Annemarie: 'Het klinkt heel ouderwets maar ik ben een groot voorstander van het papieren huishoudboekje waar mensen met pen en papier letterlijk hun inkomsten en uitgaven in opschrijven. Je krijgt dan veel inzicht in wat er binnenkomt, wat je uitgeeft en wat je nodig hebt. Na een tijdje krijgen mensen daar vanzelf lol in en vervolgens zie ik dat ze steeds meer per maand over houden. Dat is op zich al heel fijn, maar belangrijker, de stap om vervolgens te gaan kijken naar je pensioen wordt daarna ook een stuk kleiner.'

Meer Annemarie

Nog meer praktische tips van Annemarie lezen? Volg ons op

We hebben ook een leuke video gemaakt met Annemarie en Peter, deze vindt u op pfzw.nl/eigentijd

Annemarie van Gaal (1962)

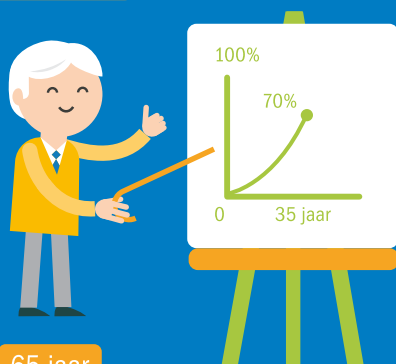
GROEIDE op in Heerlen maar verhuisde na haar middelbare schoolexamen naar Amsterdam om haar vleugels uit te slaan **SCHOPTE** het van alleenstaande moeder tot succesvolle zakenvrouw, eerst in Rusland waar ze een groot mediabedrijf uit de grond stampte en later in Amsterdam als investeerder en ondernemer **WERKTE** mee aan financiële programma's als Dragons Den, Ten Einde Raad en Een Dubbeltje Op Zijn Kant, waarin ze mensen helpt die financieel in de problemen zijn geraakt **SCHREEF** diverse boeken over ondernemerschap en omgaan met geld **WOONT** in Amsterdam en heeft twee zoons.

MINDER OPBOUW DOOR BEZUINIGINGEN

We worden met z'n allen steeds ouder, maar genieten wel net zo lang van het pensioen. Omdat we langer doorwerken is er minder pensioenopbouw nodig. Hoe ziet dat eruit?

Generatie 1

Ingang pensioen

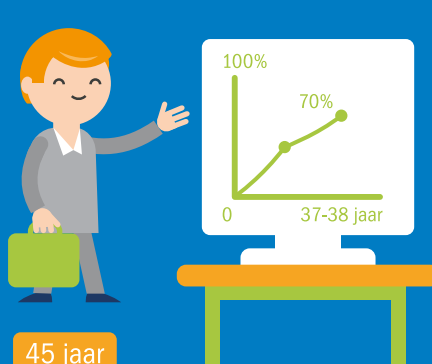

65 jaar

Uw pensioen per maand in 2015?
Na gemiddeld 35 jaar werken, ontvangt u 70% van uw gemiddelde loon. Het opbouwpercentage is 1,95%

Generatie 2

Ingang pensioen

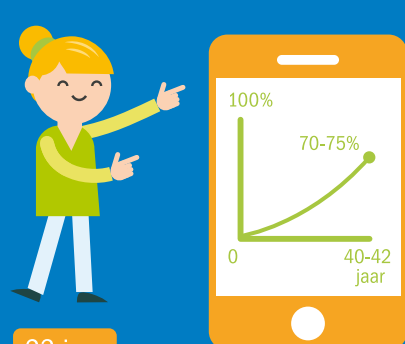

45 jaar

Uw pensioen per maand in 2037?
Na gemiddeld 37 - 38 jaar werken, ontvangt u 70% van uw gemiddelde loon. Uw opbouwpercentage was 1,95%, maar zal vanaf dit jaar 1,75% zijn.

Generatie 3

Ingang pensioen

23 jaar

Uw pensioen per maand in 2063?
Na gemiddeld 40-42 jaar werken, ontvangt u 70-75% van uw gemiddeld loon. Het opbouwpercentage is 1,75%

PFZW stelt bovenstaande informatie alleen beschikbaar ter kennisneming, onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat de lezer aanvaardt dat PFZW niet aansprakelijk is voor de inhoud van de informatie of de beslissingen die op basis van de gepubliceerde informatie worden gemaakt. De uitkomsten van de berekeningen met de pensioenplanner zijn indicatief. U kunt hier dan ook geen rechten aan ontlenen.

ILLUSTRATIE: MICHEL MOORMAN

‘Ik wil graag stoppen met werken maar dat kan financieel nog niet. Wat nu?’

Tea Boersma (63)

Werkt als doktersassistente op de poli in het Tergooi ziekenhuis in Blaricum. Ze kan nog niet stoppen met werken, maar er zijn wel andere mogelijkheden. Peter Bootsma beantwoordt haar vraag.

Peter Bootsma,
pensioenadviseur PFZW

‘Uw pensioen is, als u nu helemaal stopt met werken, blijkbaar nog niet hoog genoeg om van rond te komen. Een mogelijkheid is misschien dat u minder

gaat werken en het salarisverschil aanvult met een deel van uw pensioen. Ook kunt u overwegen om op een later tijdstip, maar wel vóór uw pensioengerechtigde leeftijd, te stoppen met werken en uw pensioen in te laten gaan. Beide keuzes betekenen wel dat u minder pensioen krijgt uitgekeerd als u eenmaal de pensioengerechtigde leeftijd – de AOW-leeftijd – heeft bereikt. Als u toch eerder met pensioen wilt gaan, kunt u de eerste periode een hoger bedrag van uw pensioen opnemen. Bedenk wel dat er dan vanaf de AOW-leeftijd minder overblijft. Op de pensioenplanner op pfzw.nl/mijnpfzw kunt u uitrekenen wat voor u haalbaar is.’

Ook een vraag? Stel 'm op [f](#) en misschien staat u wel in de volgende Eigentijd.

Wat bouwt u op?

Bent u op de hoogte van uw pensioenopbouw? Of bent u er nog helemaal niet mee bezig? Het is nooit weg om een blik te werpen op MijnPFZW voor een actueel overzicht. Deze drie deelnemers vertellen over hun pensioenopbouw.

‘Ik berg alleen de papieren keurig op’

Corina van der Lans (26)
persoonlijk begeleider bij Woon-
droomzorg en woonassistent in
de psychogeriatrie bij Zinn

‘Mijn pensioen ligt nog zo ver weg en is zo abstract, dat ik eigenlijk denk: het zal wel. Natuurlijk weet ik dat ik pensioen aan het opbouwen ben. Ik zie het op mijn loonstrook en ik krijg brieven van PFZW. Ik berg de papieren allemaal keurig op, maar ik heb geen idee hoeveel ik nu heb opgebouwd of waar ik later recht op heb. Wel ben ik me bewust van mijn huidige vermogen en spaar ik voor de meer nabije toekomst, zoals het kopen van een huis. Op het nieuws zie ik dat ouderen zich zorgen maken over hun pensioen. De politiek wil dat pensioenfondsen buffers gaan aanleggen. Ik vind dat juist een goede zaak. Het is belangrijk dat pensioenfondsen gezond blijven, zodat er ook voor ons later voldoende pensioen is.’

Reactie van Annemarie

‘Als je straks een koophuis hebt, probeer dan zoveel mogelijk af te lossen. Als je tegen de pensioendatum een (vrijwel) afgeloste woning hebt, dan scheelt dat enorm in je woonlasten.’

Marco Frishert (31)
applicatiebeheerder Haven-
ziekenhuis Rotterdam

‘Ik houd heel goed in de gaten hoe ik er financieel voorsta. Ik weet dan ook vrij nauwkeurig wat ik nu aan pensioen heb opgebouwd en hoeveel het is na mijn 67e. Om tegen die tijd niet in een gat te vallen, heb ik een lijfrente-polis afgesloten die uitkeert als ik 65 ben. Vierenhalf jaar geleden ben ik gaan samenwonen en binnenkort krijgen we ons eerste kind. Dat zijn momenten waarop ik me er extra bewust van ben dat we het financieel goed moeten regelen en een buffer moeten opbouwen. Stel dat mij of mijn vrouw iets overkomt, dan willen we wel dat ons kind in goede omstandigheden kan opgroeien. Maar ook zetten we geld opzij om dingen aan ons huis te doen. Ik vind het belangrijk om te weten waar ik aan toe ben.’

Reactie van Annemarie

‘Complimenten. Heel goed dat je weet waar je financieel staat.’

‘Mijn kind moet in goede omstandigheden opgroeien’

‘Ik spaar nu heel bewust’

Mirjam van Grootveld (57)
ambulant woonbegeleider bij
Leger des Heils

‘Elk jaar krijg ik een pensioenoverzicht. Ik was er eigenlijk nooit zo mee bezig. Maar toen ik het twee jaar geleden bekeek, realiseerde ik me opeens hoeveel ik inlever als ik straks met pensioen ga. Wat ik dan maandelijks binnen krijg, is ongeveer één derde minder dan wat ik nu met mijn werk verdien*. Het pensioen is genoeg om van te leven, maar ik ga er wel flink op achteruit. Sinds dat moment ben ik heel bewust gaan sparen voor later, als aanvulling op mijn pensioen. Want ook dan wil ik genoeg geld overhouden om leuke dingen van te doen. Ik reis nu bijvoorbeeld regelmatig naar Zuid-Afrika, waar mijn nichtjes en zus wonen. Dat wil ik kunnen blijven doen. Juist als ik met pensioen ben en er veel tijd voor heb.’

*Mevrouw van Grootveld bouwt sinds 1996 pensioen op bij PFZW. Ze heeft hier dus geen volledig pensioen opgebouwd. Ga voor een compleet overzicht van uw pensioen naar mijnpensioenoverzicht.nl

Reactie van Annemarie
‘Als je veel reist en flexibele werktijden hebt, kun je vaak gebruik maken van bijvoorbeeld speciale aanbiedingen voor vluchten. Vergelijk prijzen voor je boekt.’

TEKST: MONIQUE DE LIGNY | FOTOGRAFIE: JANITA SASSEN | M.M.V. MARTINE VAN DEN ENDEN EN PATRICIA HAMILTON

PENSIOEN-NIEUWS

Maart 2015

Het pensioenreglement is met ingang van 1 januari 2015 gewijzigd! Dit heeft gevolgen voor uw pensioen. Op de volgende pagina's hebben wij de wijzigingen voor u op een rijtje gezet.

AANPASSING PENSIOENREGELING AAN NIEUWE BELASTINGREGELS PENSIOENEN

De pensioenregeling is aangepast aan de nieuwe belastingregels voor pensioenen. Dat is verplicht. Het opbouwpercentage voor het ouderdomspensioen in Regeling A¹ is verlaagd naar 1,75%. Dat was opbouwpercentage 1,95%. De opbouwpercentages voor het partner- en wezenpensioen veranderen niet. Ook het opbouwpercentage in Regeling B² verandert niet. Dat blijft 1,75%. Elk jaar veranderen ook de bedragen van de franchises. Dat is het bedrag waarover geen pensioen wordt opgebouwd omdat er al een voorziening van de overheid is. Namelijk de AOW.

Het pensioengevend salaris dat meetelt voor de opbouw van het ouderdoms-, partner- en wezenpensioen mag maximaal € 100.000 zijn. U bouwt dus geen pensioen meer op in de collectieve basisregeling over het deel van uw salaris boven de € 100.000. Dit komt omdat de overheid de belastingregels hiervoor heeft veranderd. Dit geldt voor zowel Regeling A als voor Regeling B. Het maximale salaris geldt niet voor het arbeidsongeschiktheidspensioen. Om de gevolgen in de pensioenopbouw voor deelnemers met een salaris van € 100.000 of meer op te vangen, is er met ingang van 1 januari 2015 een regeling nettopartnerpensioen ontwikkeld.

¹ Voor iedereen die geboren is in of na 1950 en iedereen die pas vanaf 1 januari 2006 pensioen opbouwt bij PFZW geldt Regeling A.

² Voor iedereen die geboren is voor 1950 en ook vóór 1 januari 2006 pensioen opbouwde bij PFZW geldt Regeling B.

Introductie regeling nettopartnerpensioen

Met ingang van 1 januari 2015 bestaat er een regeling nettopartnerpensioen. Deze nieuwe regeling geldt alleen voor deelnemers met een salaris van € 100.000 of meer. Zij moesten dan wel zowel op 31 december 2014 als 1 januari 2015 deelnemer zijn en door de nieuwe regels van de overheid te maken krijgen met een plotselinge en flinke achteruitgang van hun bereikbare partnerpensioen. Deze groep deelnemers heeft van PFZW een persoonlijk aanbod ontvangen om hun partnerpensioen op peil te houden met de regeling nettopartnerpensioen. De regeling nettopartnerpensioen is een zogeheten beschikbare premierregeling waarvoor speciale regels gelden. Deze speciale regels zijn er omdat zowel de premie nu als het partnerpensioen straks netto plaatsvinden. Dit is anders bij de collectieve basisregeling. PFZW onderzoekt of er ook voor de achteruitgang in ouderdomspensioen een netto-oplossing kan komen.

Afspraken als zieke of arbeidsongeschikte deelnemers van baan wisselen

De Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars hebben afspraken gemaakt over inkomensbescherming voor zieke en (gedeeltelijk) arbeidsongeschikte deelnemers die van baan wisselen. Ze gelden ook bij een collectieve beëindiging van de deelneming. Dat wil zeggen als een organisatie in één keer in haar geheel vertrekt bij PFZW.

Welke dekking is er voor het arbeidsongeschiktheidspensioen?

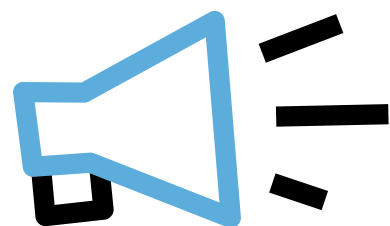
Als u ziek wordt tijdens uw deelneming bij PFZW en na deze ziekte arbeidsongeschikt volgens de WIA, dan kunt u recht hebben op een aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen van PFZW. Ook als u pas na het einde van de deelneming arbeidsongeschikt wordt en in de WIA komt. Of u was al arbeidsongeschikt en u wordt meer arbeidsongeschikt na het einde van de deelneming. Maar u moet al wel tijdens de deelneming ziek zijn geworden. Is er niets geregeld voor ziekte of arbeidsongeschiktheid die al bestond voordat de deelneming bij PFZW begon? In dat geval moet u bij uw vorige pensioenuitvoerder zijn.

Welke dekking is er voor premievrije pensioenopbouw van mijn pensioen bij arbeidsongeschiktheid?

Bij het begin van de deelneming bent u verzekerd voor een premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid voor het deel dat u arbeidsongeschikt bent. Premievrije pensioenopbouw wil zeggen dat u pensioen opbouwt zonder dat u daarvoor premie betaalt. Bent u bij het begin van uw deelneming al (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt en wordt u daarna meer arbeidsongeschikt? Dan heeft u bij PFZW alleen recht op premievrije pensioenopbouw voor het deel dat u meer arbeidsongeschikt bent geworden. Voor het deel dat u al arbeidsongeschikt was bij het begin van de deelneming blijft u namelijk verzekerd bij uw vorige pensioenuitvoerder. Dit betekent omgekeerd ook dat een premievrije pensioenopbouw die u bij PFZW heeft bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid ook na het einde van de deelneming bij PFZW geregeld blijft. Wordt u na het einde van de deelneming bij PFZW meer arbeidsongeschikt? Dan is daarvoor iets geregeld bij uw eventuele nieuwe pensioenuitvoerder. Bent u niet meer arbeidsongeschikt, maar wordt u daarna toch weer arbeidsongeschikt (herleving)? Dan gelden andere regels.

Aanpassing voortzettingen pensioenopbouw aan loonstijging in de sector

In bepaalde situaties wordt uw pensioenopbouw voortgezet terwijl die eigenlijk zou dalen of stoppen. Bijvoorbeeld bij arbeidsongeschiktheid of werkloosheid. Deze voortzetting van de pensioenopbouw is gebaseerd op uw laatste salaris. Dat salaris werd tot dusver op peil gehouden door het te verhogen met de indexeringsdie PFZW verleent. Maar (volledige) indexeringsvindt helaas lang niet altijd plaats. Omdat de franchise wel stijgt, zou de pensioenopbouw op basis van een voortzetting achter gaan lopen. Daarom wordt het pensioengevend salaris voor voortzettingen van de pensioenopbouw voortaan verhoogd met de loonontwikkeling in de sector. Onafhankelijk van de vraag of PFZW de pensioenen indexeert.

Nieuwe pensioenregels

Dit zijn de belangrijkste veranderingen

Er gelden vanaf 1 januari 2015 nieuwe regels (Financieel Toetsingskader) voor het verhogen en verlagen van de pensioenen. Per 1 juli 2015 moet PFZW de regeling hierop hebben aangepast. Wat betekent dit?

Stabieler pensioen

Als het economisch tegenzit, heeft dat niet direct grote gevolgen voor de pensioenen. Tegenvallers hoeven niet meer in één keer opgevangen te worden, maar mogen verdeeld worden over een periode van tien jaar. Dat zorgt voor meer stabiliteit en een eerlijker verdeling tussen werkenden en gepensioneerden, en tussen jong en oud.

Pensioen verhogen wordt moeilijker

Het is onze ambitie om de pensioenen jaarlijks aan te passen aan de stijging van de lonen in de sector zorg en welzijn. Door het FTK kunnen we dit de komende jaren moeilijker waarmaken. We moeten namelijk hogere buffers aanleggen. Overigens zou het vanwege onze financiële situatie ook zonder de nieuwe regels al moeilijk zijn om uw pensioen de komende jaren te laten meegroeien met de lonen. De nieuwe regels maken dit nog lastiger.

Wat blijft er?

PFZW zet in op een goed pensioen dat voor iedereen betaalbaar is. Dat blijft zo, ook al verandert de overheid het pensioenstelsel. Ook met de nieuwe regels blijven we beleggen voor een goed pensioen. Daarbij wegen we goed af waar we in investeren. En welk risico daarbij acceptabel is. Het rendement komt ten goede aan het pensioen. Over 2014 behaalden we een rendement van 15,5%. Het jaarlijks gemiddelde sinds 1971 is 8,4%.

*Lees meer over de veranderingen op
pfzw.nl/nieuwpensioen*

De tijd van je leven!

Jongeren en pensioen: een lastige combinatie. Het vertrouwen in pensioenfondsen is laag en het onderwerp is niet top of mind. Om het onderwerp pensioen concreet te maken, lanceert de Pensioenfederatie detijdvanjeleven.nl. 'De tijd van je leven wil je niet alleen nu hebben, maar ook later', zegt Gerard Riemen, directeur van de Pensioenfederatie. 'We laten zien dat keuzes die je vandaag en morgen maakt, invloed kunnen hebben op je pensioen.' PFZW juicht dit initiatief toe. **Nieuwsgierig geworden? Kijk op detijdvanjeleven.nl**

ILLUSTRATIES: ROBERT VULKERS

SAMEN WONEN

In woongroep Castellum in Amersfoort wonen 24 senioren van 56 tot 88 jaar. Ieder in hun eigen woning. Samen, maar zelfstandig, luidt het credo. 'Je moet hier niks.'

Facebook

Woont u ook in een woongroep? Deel het met ons op

‘DIT IS VEEL BETER DAN EEN BEJAARDENTEHUIS’

Karel Jansen (60)

Zit in de tuin- en onderhoudscommissie. Werkt als allrounder bij zuivelproducent Arla foods.

Nog maar een half jaar geleden kwam Karel met zijn vrouw in Castellum wonen. ‘Mijn vrouw en ik werken allebei, maar we wilden alvast een plekje tussen de mensen krijgen. Het is veel beter dan een bejaardentehuis waar iedereen zich in zijn eigen kamer opsluit. De mensen hier staan er wat vrijer in en zijn betrokken met elkaar; dat is waar wij naar zochten.’ Als één van de jongste bewoners doet Karel het zware werk in de tuin. ‘Ik tuinier graag in mijn vrije tijd, daarom ben ik hier in de tuincommissie gegaan. Ik help mensen graag met hun tuintje, maar ook in onderhoudscommissie draag ik mijn steentje bij.

Dat zijn kleine klusjes, zoals een lamp verwisselen. Dat ik hier anderen mee help die het zelf niet meer kunnen, is het mooiste.’

‘WE ONDERNEMEN SAMEN VAN ALLES’

Trudy Meij (70)

Voorzitter en penningmeester van de woongroep. Was onderwijzeres en ambtelijk secretaris van verpleeghuizen in Den Haag. Bouwde pensioen op van 1997 tot 2007.

‘Als je alleen woont en gepensioneerd bent, waarom zou je dan de moeite nemen je mooi aan te kleden, oorbellen in te doen en je lippen te stiften?’ Voor Trudy is dit een mooi voorbeeld van de kracht van de woongroep. ‘We drinken elke ochtend samen koffie. Dat is al een reden om je even mooi te presenteren. We hebben ook steun aan elkaar, als iemand een dierbare verliest, weten veel mensen hoe dat is. Als een bewoner jarig is, leggen we allemaal een kaartje voor de deur.’ Trudy, die zich naar eigen zeggen overal mee bemoeit, spreekt over een groep die niet achter de geraniums zit. ‘We ondernemen samen van alles. Ik vind het leuk nieuwe dingen te starten. Zoals barbecues in de zomer. Overigens moet je soms wel vaste gewoontes doorbreken, dat is soms moeilijk: ik let erop mensen erbij te betrekken. Uiteindelijk komen nieuwe initiatieven vaak wel van de grond.’

'JE BENT HIER ECHT VRIJ'

Tommy de Groot (75)

Voorzitter van de woongroep. Was onderwijzeres en ambtelijk secretaris van verpleeghuizen in Den Haag. Bouwde pensioen op van 1989 tot 1997.

Ze fietste in 2000 nog naar Santiago de Compostella, is betrokken in diverse commissies en doet intensief stamboomonderzoek. Een woongroep ligt dan niet echt voor de hand. 'Toch wel. Ik kan de wereld nu nog aan. Maar er komt een dag dat je hulp nodig hebt. Hier moet je voor jezelf zorgen, maar er is ondersteuning van medebewoners.' Als voorzitter van de Ouderenbond KBO kwam ze eigenlijk per toeval de stand van Castellum tegen op de seniorenmarkt. 'Na een gesprek ben ik er koffie gaan drinken en dacht daarna: als ik het wil doen, dan moet het nu. Ik heb er nooit spijt van gehad. Het is mooi om hier oud te worden, het voelt veilig. En niemand zit je op de huid, je bent hier echt vrij.'

Ons pensioenfonds

Van alle deelnemers zijn er **35** werkzaam in de uitvaartzorg.

99% van de tandartsassistenten is vrouw.

223.380 VAN ALLE AANGESLOTEN DEELNEMERS ZIJN JONGER DAN 30 JAAR. DAT IS **20%**.

Er bouwen 1.824 predikanten pensioen op bij PFZW.

69% VAN ALLE DEELNEMERS DIE WERKEN IN DE AMBULANCEZORG IS MAN.

Vrouwenwereld In totaal heeft PFZW **1.127.523** actieve deelnemers. Hiervan is 85% vrouw.

DE GEMIDDELDE LEEFTIJD VAN ALLE MENSEN DIE PENSIOEN OPBOUWEN BIJ PFZW IS 43,7 JAAR.

Ja, ik wil 53,7% van alle deelnemers is getrouwd. Dat zijn 605.244 mensen. 6% heeft een samenlevingscontract en 0,3% heeft een geregistreerd partnerschap.

2,1% VAN ALLE DEELNEMERS WERKT IN DE HUISARTSENZORG.

Miauw! 1.730 mensen die aangesloten zijn bij PFZW zijn werkzaam bij een dierenartsenpraktijk, 3% van hen is man.

Sportief 3.994 deelnemers werken bij sport- en fitnesscentra.

‘De pensioenen worden niet verhoogd. Wat betekent dit voor mij?’

Suzanne Buss (45)

Werkt als unithoofd bij Tolbrug Specialistische Revalidatie in Uden. Ze heeft daarnaast een eigen bedrijf waar zij als zelfstandige advies geeft aan huisartsen over praktijkorganisatie. Ze woont in Berlicum, is getrouwd, heeft twee zoons waarvan er nog een thuis woont. Haar vraag wordt beantwoord door Manon Bruens.

Manon Bruens, lid Pensioenraad PFZW namens FNV

‘Om te beginnen: niet verhogen (indexeren) betekent niet dat je helemaal geen pensioen of minder pensioen ontvangt. Niet verhogen betekent

dat het pensioen niet meestijgt met de loonontwikkeling in de sector zorg en welzijn. In een nieuwe wet wordt dit in 2015 nog verder aangescherpt. De politiek vindt dat pensioenfondsen grotere buffers moeten aanhouden om een stabiel pensioen te waarborgen. Daardoor is er minder ruimte om het pensioen mee te laten stijgen met de loonstijgingen. Je zult dan minder met je pensioen kunnen kopen. Mijn advies: houd daar nu al rekening mee, ook als je nog jong bent. Kijk regelmatig op pfzw.nl/mijnpfzw hoeveel pensioen je hebt opgebouwd en wat je later kunt verwachten. En kijk naar je (verwachte) uitgaven, nu en later. Zijn er bijvoorbeeld mogelijkheden om goedkoper te wonen? Trouwens, bij PFZW doen we er alles aan om onze deelnemers zo goed mogelijk te informeren over het niet verhogen. Ook spreken we onze zorg hierover uit naar de politiek en de media.’

Ook een vraag? Stel 'm op [f](https://www.facebook.com/pfzw) en misschien staat u wel in de volgende *Eigentijd*.

Op deze pagina vindt u handige informatie over PFZW. Kijk voor meer info op onze website pfzw.nl

OVER EIGENTIJD

PFZW vindt het belangrijk u goed te informeren over alles wat met uw pensioen te maken heeft. Op onze website vindt u daarom uitgebreide informatie over de pensioenregeling. Ook kunt u zich aanmelden voor de informatieve e-nieuwsbrief via pfzw.nl/nieuwsbrief. Uit onderzoek blijkt dat veel mensen graag schriftelijke informatie ontvangen. Daarvoor is onder meer het magazine *Eigentijd*. Misschien denkt u dat het maken en versturen van een magazine veel duurder is dan het sturen van een brief. Toch is dat niet zo. De verzending van brieven valt in een hoger btw-tarief dan verzending van een tijdschrift. Gezien de grote oplage van de verzending, maakt dit een aanzienlijk verschil.

HEEFT U EEN KLACHT? LAAT HET ONS WETEN!

Het kan zijn dat u niet tevreden bent over PFZW. Geef uw klacht aan ons door. Dat is voor ons belangrijk, omdat het helpt onze dienstverlening verder te verbeteren. U kunt uw klacht op verschillende manieren kenbaar maken: via het klachtenformulier op pfzw.nl/klachten, telefonisch via onze klantenservice of schriftelijk. Alle contactgegevens vindt u onderaan de pagina.

KLANTENSERVICE

Postbus 117, 3700 AC Zeist
pfzw.nl/info
(030) 277 55 77
bereikbaar op werkdagen tussen 8.00 en 18.00 uur

PFZW altijd bereikbaar!

E-MAIL

Direct op de hoogte over uw pensioen? Geef uw e-mailadres door en ontvang actuele informatie over uw pensioen als eerste in uw mailbox. Ga naar pfzw.nl/mijnpfzwprofiel en vul uw e-mailadres in. Of stel uw vraag via de nieuwe chatfunctie op pfzw.nl

MIJNPFZW

Wilt u online inzicht in uw persoonlijke pensioensituatie? Of zien welke gevolgen uw keuzes hebben op uw pensioen? Gebruik dan MijnPFZW, uw persoonlijke pensioenomgeving. Kijk op pfzw.nl/mijnpfzw

FACEBOOK

Blijf op de hoogte en praat mee over pensioen op Facebook [facebook.com/PFZWpensioen](https://www.facebook.com/PFZWpensioen)

BORGBLOG

Peter Borgdorff, directeur van PFZW, schrijft wekelijks een blog over pensioen. Lees mee en reageer op pfzw.nl/blog

EIGENTIJD

Zestiende jaargang, nummer 1
Maart 2015

Eigentijd is een uitgave van Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Het blad verschijnt in de maanden maart, juli en oktober en wordt onder deelnemers verspreid in een oplage van meer dan een miljoen exemplaren.

HOOFDREDACTIE

Saskia Oostema

CONCEPT & REALISATIE

ZB Communicatie & Media bv
zb.nl

ART DIRECTION

ZB/Janita Sassen

MET MEDEWERKING VAN

Willem André, Petri Bakker, Marloes Bosch, Martine van den Enden, Alex de Groot, Patricia Hamilton, Monique de Ligny, Jeroen Mei, Michiel Moormann en John Voermans.

LITHOGRAFIE

Grafimedia, Amsterdam

DRUKWERK

Roto Smeets, Weert

VERSPREIDING

Sandd

Vragen

Heeft u vragen over de bezorging van *Eigentijd*? Bel Sandd (055) 3682 525.

REACTIES

Pensioenfonds Zorg en Welzijn, *Eigentijd*, Postbus 117, 3700 AC Zeist

INTERNETSITE

pfzw.nl/eigentijd

EIGENTIJD IN GESPROKEN VORM

Eigentijd is er ook in gesproken vorm (Daisy cd-rom). Hieraan zijn geen kosten verbonden. Aanmelden kan via de klantenservice (030) 277 55 77.

ISSN 1567-8253

Aan de inhoud van dit blad kunnen geen rechten ontleend worden. Bij de samenstelling van dit nummer is de redactie met de grootst mogelijke zorg te werk gegaan. Echter, cijfers en/of informatie kunnen in voorkomende gevallen reeds tijdens de productieperiode achterhaald zijn.

Salaris:
€ 2.025,- netto p/m

*Opgebouwd PFZW
pensioen tot nu toe:*
€ 315,- netto p/m

*Verwacht pensioen
van PFZW:*
€ 1365,- p/m

AOW:
alleenstaand € 1057,- p/m
met partner € 725,- p/m

Laura de Jong (31)

'Op de afdeling spoedeisende hulp word je voortdurend geconfronteerd met de kwetsbaarheid van het leven. Laatst kwam er een vrouw van 24 met leukemie en een hersenbloeding; of ze zal herstellen is nog maar de vraag. En nadat een zieke vriendin van mij na een langdurig ziekbed euthanasie liet plegen, heb ik besloten in het nú te leven. Ik wil in het buitenland werken, dat is mijn droom. Ik wil ook leren surfen, gitaarspelen, parachutespringen. Of en hoe ik pensioen krijg, dat zie ik dan wel weer. Niets is meer zeker. Elk jaar check ik mijn pensioen als ik een brief van PFZW krijg. Nu ook online. Laatst kreeg ik een filmpje van PFZW over hoe je eenvoudig kunt zien hoeveel je in de toekomst per maand ontvangt. Dat is echt heel makkelijk. Maar goed, hoe dan ook: als ik mijn pensioen in goede gezondheid haal, wil ik terugkijken op een leven waarin ik alles eruit gehaald.'